

Beszámoló a
FERTŐD MIKRO- TÉRSÉGI
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT
Gyermekjóléti Szolgálatának 2014. évi tevékenységéről
Nagy-lózs községben

A Fertőd Mikro-térségi Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben 11 településen (Fertőd, Agyagosszergény, Fertőboz, Hidegség Fertőhomok, Hegykő, Fertőszéplak, Sarród, Pereszteg, Pinnye, Nagy-lózs) látta el feladatait.

Munkánkat elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végezzük:

- 1997. évi XXXI. törvény 39.§ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról: „A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”
- 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

„A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

Ennek érdekében a gyermekjóléti szolgálat a következő tevékenységeket végzi:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és a szociális ellátás - különösen a családsegítő szolgáltatás -, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően, a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a következők:

- a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtése, javítása, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása, érdekében
- utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedésének segítése.

A Szolgálatnál nyilvántartott és vezetett dokumentáció:

- A Szolgálat egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok (alapító okirat, SZMSZ, éves költségvetés, házirend, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók.
- A napi munka során vezetett dokumentációk:
 - a) A forgalmi napló a gyermekjóléti szolgálatot felkereső kliensek számát tükrözi
 - b) A Szolgálatunkhoz érkezett jelzéseket a „Gyermejjóléti Szolgálathoz érkezett jelzések nyilvántartása”-ban vezetjük.
 - c) A gondozott gyermekekről nyilvántartást vezetünk a jogszabályban meghatározott módon
 - d) Minden gondozott gyermekről vezetjük a jogszabályban előírt „Gyermekeink védelmében” elnevezésű dokumentációs és együttműködési rendszer adatlapjait.
 - e) Minden családgondozó családlátogatási naplót vezet, melyben a gondozott családoknál tett látogatásait rögzíti.
 - f) A KSH évente kér statisztikai adatokat a Szolgálat működéséről. Belső szabályozás alapján a családgondozók nyilvántartják gondozottjaikat, havonta összefoglaló statisztika készül.
 - g) A Megyei Gyámhivatal megkeresése alapján kimutatás készül a családon belüli erőszak problémakörben és a bűnelkövető kiskorú és fiatalkorú kliensekről.

A települési fogadóórákat a településekkel egyeztetett időpontban jelen esetben **Nagylőzson szerda délelőtt 10.30-12.00 óráig tartjuk meg**, de a fertődi fogadóóra (hétfő du., szerdán egész nap, péntek de.) a többi település polgárai részére is nyitottak. Sürgős esetben a családgondozók soron kívül is kimennek az adott településre, illetve a gondozott családokkal egyeztetve családlátogatást is néha soron kívül kell végezni a szülők munkabeosztásának megfelelően.

Nagylózson a gyermekjóléti szolgálat ellátási körzetében 168 fő 0-18 éves korú gyermek él (össztlakosság: 1032 fő).

Nagylózson a gyermekjóléti szolgálat 2014. évben 14 fő gyermekkel foglalkozott, mely 5 családot jelentett.

- alapellátás keretében gondozott gyermek 7 fő
- védelembe vett gyermek 5 fő
- átmeneti nevelt nem volt
- egyszeri esetként nyilvántartott, tanácsadotként megjelent 2 fő.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa és az ellátott gyermekek száma szerint (2014. év, összes település)

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	224	7
Gyermekevelési	175	10
Gyermekeintézménybe való beilleszkedési nehézség	110	4
Magatartászavar, teljesítményzavar	192	9
Családi konfliktus	214	20
Szülők vagy a család életvitele	86	8
Szülői elhanyagolás	7	2
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	22	1
Fogyatékoság, retardáció	12	1
Szenvedélybetegségek		
Összesen	1042	62

Családgondozással kapcsolatos tapasztalatok:

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat. Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken az anyagi (megélhetéssel-lakhatással összefüggő) problémák folyamatos jelenléte. Szintén jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és követelmények nélküli elnéző szülői magatartás. A munkanélküliség, az állandósult elmaradottság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermekevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

A személyes kapcsolattartás során fenti problémák formálására, megoldására hívjuk fel a figyelmet, és beszéljük meg az áthidaláshoz vezető lehetőségeket. A félévenkénti felülvizsgálat során, ha az esetek többségben nem tapasztaltunk tartós javulást a probléma

megszüntetésére vonatkozóan, további félévre meghosszabbodik az alapellátás. A gyermekvédelmi prevenciós elképzelések megvalósításához azonban minden esetben szükség van a szülő együttműködésére is, melynek hiánya sok esetben az erőfeszítések ellenére is eredménytelenséghez vezet. Sajnos éppen azok a szülők nem együttműködők, akiknek a gyermekeikkel gondok vannak (pl. távolmaradás szülői értekezletről).

A kliensek többsége – a megfelelő törvényismeret és információ hiányában – a jogait hangsúlyozza a kötelesség – és felelősségtudat felvállalása nélkül.

A szolgálat egyéb tevékenységei:

A Gyermekjóléti Szolgálat rendszeres kapcsolatot tart fenn a településeken működő észlelő-jelző rendszer tagjaival, a településeken dolgozó körzeti *védőnőkkel, háziorvosokkal, az óvodákkal, általános iskolákkal, a gyermek és ifjúságvédelmi felelősökkel, a rendőrséggel és az illetékes pártfogói felügyelőkkel.*

A szolgálat rendszeresen együttműködik a települések jegyzőivel és a szociális ügyintézővel, továbbá a Soproni Járási Hivatal Járási Gyámhivatalával, ők határoznak a veszélyeztetett gyermekek védelembe vételéről, nevelésbe vételéről.

Szakmai kapcsolatot tartunk fenn a fertődi ill. a soproni Rendőrkapitánysággal, a körzetben dolgozó pártfogókkal, valamint Dr. Haász Sándor gyermekjogi képviselővel.

Szabadidős programjainknál gyakran felvesszük a kapcsolatot a településeken működő művelődésszervezőkkel, civil szervezetekkel, az egyházak képviselőivel és egyéb támogatókkal (vállalkozók, gazdasági társaságok).

Szakmai, konzultatív kapcsolatot tartunk fenn a megyében működő gyermekjóléti szolgálatokkal és családgondozókkal, a Lövői Gyermekjóléti Szolgálattal, a Fertőszentmiklósi és a Soproni Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Szövetségével, és a Kormányhivatal Szociális Gyámhivatalával. Szolgálatunk egyik családgondozója tagja a Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak.

A Szolgálat az anyagi lehetőségeihez mérten részt vesz a szakmai értekezleteken, konferenciákon, továbbképzéseken. A családgondozók teljesítik a törvényben előírt továbbképzési kötelezettségeiket.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés:

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek gondozása mellett a gyermekjóléti szolgálat másik fő feladata ***az észlelő és jelző rendszer működtetése*** (A gyermekjóléti szolgálat által koordinált jelzőrendszeri hálózat részei – vagyis a helyi gyermekvédelmi szereplők – a következő szervezetek a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, 17. § alapján (továbbiakban Gyvt.): a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos, b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, c) a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó, d) a rendőrség, e) az ügyészség, f) a bíróság, g) a pártfogó felügyelői szolgálat, h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, j) a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, k) a munkaügyi hatóság.).

Az ellátási körzetben dolgozó valamennyi jelzőrendszeri tag összehívására, tanácskozásra legalább évente sor kerül. A családgondozók a települési fogadóórák alkalmával, szükség szerinti gyakorisággal *esetmegbeszéléseket* tartanak.

Évente megtartjuk a **Települési Tanácskozást**, amelyen a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóját figyelembe véve értékeljük az előző év gyermekvédelmi tevékenységét.

Törekszünk az évente 6 alkalommal előírt **szakmaközi megbeszélések** témáit a helyi igényeknek megfelelően összeállítani. Az elmúlt évben fő témák voltak:

- a gyermeki jogok, és kötelességek
- a kamaszkori magatartásproblémák egy pszichológus szemével
- faltolás, agresszió a tinik körében
- „a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan” MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ ismertetése
- nyári táborok szerepe, működése
- veszélyeztetett gyermekek a közösségben

Prevenációs, és szabadidős programok szervezése:

Szolgálatunk igyekszik nagy hangsúlyt fektetni a prevencióra. Meggyőződésünk, hogy az erős, jól működő közösség megalapozza az egészséges felnőtté válást. Éppen ezért egyik fő feladatunk, hogy a gyerekeknek olyan szabadidős programokat szervezzünk, amelyben jól érzik magukat, mely valódi értékeket közvetít számukra.

A gyermekjóléti szolgálat játszóházak, kirándulások, városi programok, nyári napközis táborunk szervezésével és lebonyolításával színesíti a családok, gyermekek szabadidős programjait, amelyeket kb. 450 fő vett igénybe. Napközis táborunkban 50 gyermek volt 2014-ben. Programjaink nem csak a fertői gyermekeknek szólnak, hanem a társult települések családjainak is. Szívesen fogadunk felkéréseket a települések részéről helyben lebonyolításra kerülő játszóházak, szabadidős programok szervezésére is. Szívesen fogadunk felkéréseket az iskolákból, óvodákból **prevenciós célú előadásokra**. Óvodában szülői értekezleteken szívesen veszünk részt aktuális problémákat megjelenítő témákkal. Iskolában a gyermekeknek szívesen felkészülünk prevenciós témájú foglalkozásokkal (pl.: szexuális felvilágosítás, drogprevenció, önismereti játékok stb.)

Összefoglalva elmondható, hogy a gyermekjóléti szolgálat a törvényben meghatározott feladatait, a gondozási tevékenységet igyekszik hatékonyan végezni, alternatívákat ajánl a gyermekek szabadidős programjainak választékához, és segítséget nyújt az oktatási- nevelési intézmények preventív tevékenységéhez.

Kérem, és fontosnak tartom mindennemű észrevételüket és javaslataikat, mert segítik munkánkat, és teljesebbé tehetik az Önök által igényelt szolgáltatást.

Kérem a beszámoló elfogadását!

Egyed Mária
Egyed Mária
intézményvezető